

PRAWIE WSZYSTKO O... PROFILAKTYCZNYM PROGRAMIE BADAŃ PRENATALNYCH

W ostatnich latach systematycznie wzrasta liczba kobiet rodzących po 35. roku życia. Wiąże się to jednak z ryzykiem wystąpienia patologii płodu, wynikającej z aberracji chromosomalnych. Część z tych wad możliwa jest do wykrycia we wczesnym okresie ciąży (I i II trymestr) dzięki diagnostyce obrazowej i biochemicznej. Gdy zatem zaistnieje podejrzenie wystąpienia wady, wskazane jest wykonanie testu biochemicznego oraz badania USG w celu oceny ryzyka. Każdy przypadek stwierdzonej patologii wymaga następnie weryfikacji za pomocą badań genetycznych.

CEL PROGRAMU

Określenie ryzyka wystąpienia aberracji chromosomalnych (testy biochemiczne) oraz wczesne wykrycie ewentualnych wad rozwojowych (badania USG) we wczesnym okresie ciąży pozwala na bezpieczne prowadzenie ciąży oraz umożliwia podjęcie leczenia już w czasie życia płodowego. Pozwala także rodzicom dziecka przygotować się do natychmiastowego wdrożenia specjalistycznej opieki medycznej zaraz po jego urodzeniu.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Program kierowany jest do kobiet będących w ciąży, spełniających przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:

- wiek powyżej 35. roku życia
- wystąpienie w poprzedniej ciąży aberracji chromosomowej płodu lub dziecka
- stwierdzenie wystąpienia strukturalnych aberracji chromosomowych u ciężarnej lub u ojca dziecka
- stwierdzenie znacznie większego ryzyka urodzenia dziecka dotkniętego chorobą uwarunkowaną monogenetycznie lub wieloczynnikową
- stwierdzenie w czasie ciąży nieprawidłowego wyniku badania USG lub badań biochemicznych wskazujących na zwiększone ryzyko aberracji chromosomowej lub wady płodu

JAK WYKONAĆ BADANIA W RAMACH PROGRAMU?

By móc skorzystać z badań, potrzebne jest **skierowanie**. Wystawia je lekarz prowadzący ciążę. Skierowanie takie zawiera informacje o wskazaniach do objęcia programem wraz z opisem nieprawidłowości i dołączonymi wynikami badań, potwierdzającymi zasadność skierowania do programu.

CO W RAMACH BADANIA?

1. badania nieinwazyjne w diagnostyce prenatalnej:

- badanie USG płodu** – wykonane zgodnie ze standardami FMF (przewidywanymi dla tego badania) przyjętymi przez Sekcję Ultrasonograficzną Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Pierwsze badanie USG powinno wykonać się pomiędzy jedenastym a trzynastym (+6 dni) tygodniem ciąży, kiedy wymiar CRL wynosi 45 – 84 mm, kolejne badanie USG wykonuje się pomiędzy osiemnastym a dwudziestym trzecim tygodniem ciąży
- badania biochemiczne (oznaczenia w surowicy krwi)** – o wykonaniu określonych testów decyduje lekarz prowadzący ciążę:
 - PAPP-A - osoczowe białko ciążowe A
 - B-hCG - wolna gonadotropina kosmówkowa (podjednostka beta)
 - AFP - alfa feto proteina
 - estriol - wolny estriol

2. wykonanie komputerowej oceny ryzyka choroby płodu na podstawie testów przesiewowych zgodnie ze standardami FMF

3. podjęcie decyzji o włączeniu pacjentki do dalszych etapów postępowania diagnostycznego

4. porada genetyczna

– obejmuje w szczególności wywiad lekarski z uwzględnieniem wywiadu genetycznego, ocenę i interpretację wyników wykonanych badań oraz decyzję co do dalszego postępowania (w przypadku wskazań medycznych skierowanie na badania inwazyjne po wyrażeniu przez pacjentkę zgody na ich wykonanie)

5. procedury inwazyjne w diagnostyce prenatalnej

– pobranie materiału do badań genetycznych w drodze amniopunkcji, biopsji trofoblastu lub kordocentezy pod kontrolą USG

6. badania genetyczne

– które obejmują w szczególności:

- klasyczne badania cytogenetyczne** (hodowlę komórkową, wykonywanie preparatów do analizy cytogenetycznej – techniki prążkowe, analizę mikroskopową chromosomów)
- cytogenetyczne badania molekularne** (analizę FISH – hybrydyzacja in situ z wykorzystaniem fluorescencji)
- analizę DNA** w przypadkach chorób monogenicznych

W przypadku konieczności wykonania dalszej diagnostyki pacjentka jest kierowana do specjalistycznego ośrodka już poza programem.

GDZIE ZROBIĆ BADANIA?

Badania profilaktyczne można zrobić w placówkach, które podpisały z NFZ umowę na jego realizację.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2008 roku, Dz. U. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)
- Zarządzenie nr 57/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 października 2009 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju profilaktyczne programy zdrowotne z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2006 roku w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz. U. nr 61; poz. 435 z późn. zm.)

Wykaz placówek realizujących badania w ramach programu na terenie województwa śląskiego:

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Nazwa komórki	Miasto	Ulica	Telefon
1	NZOZ SPECJALISTYCZNE GABINETY POLI-MED	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	BIELSKO-BIAŁA	KUSTRONIA 4	33 816 04 43
2	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ EURO MEDICA Sp. z o.o.	PORADNIA BADAŃ PRENATALNYCH	BIELSKO-BIAŁA	PRUSA 59	33 816 25 77
3	SZPITAL SPECJALISTYCZNY nr 2	PORADNIA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA	BYTOM	BATOREGO 15	32 786 14 00
4	PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO, SPECJALISTYCZNA I STOMATOLOGICZNA OPIEKA MEDYCZNA NZOZ FALMED	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	CZECHOWICE-DZIEDZICE	CHROBREGO 4	32 215 81 93
5	NZOZ SPECJALISTYCZNE GABINETY LEKARSKIE OLMEDICAL	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	CZĘSTOCHOWA	ZAJĄCZKA 1	34 361 16 92
6	CENTRUM MEDYCZNE ŚW. ŁUKASZA	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	CZĘSTOCHOWA	ZACISZAŃSKA 25	604 062 858
7	NZOZ ARAMEDICA	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	GLIWICE	CZĘSTOCHOWSKA 20/2	531 932 555
8	CENTRUM MEDYCZNE – KRZYSZTOF SODOWSKI	PORADNIA PATOLOGII CIĄŻY	KATOWICE	PIOTROWICKA 83	32 203 73 63
9	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ EPIONE S.C.	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	KATOWICE	PIOTROWICKA 68	32 206 40 68
10	CENTRUM MEDYCZNE FEMINA S.C.	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	KATOWICE	KRÓLOWEJ JADWIGI 8	32 202 70 90
11	NZOZ JK-MEDICAL	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	KATOWICE	JANKEGO 145	32 353 92 32
12	PROVITA ANGELIUS SZPITAL	PORADNIA PATOLOGII CIĄŻY	KATOWICE	FABRYCZNA 13d	32 258 02 77
13	4 HEALTH	PRACOWNIA BADAŃ PRENATALNYCH USG	KATOWICE	ŻELAZNA 1	32 608 23 52
14	SZPITAL KNURÓW	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	KNURÓW	NIEPODLEGŁOŚCI 8	32 331 92 85
15	CENTRUM LECZENIA NIEPŁODNOŚCI NOVOMEDICA	PORADNIA LECZENIA NIEPŁODNOŚCI	MYSŁOWICE	KS. BOŃCZYKA 34	32 316 37 71
16	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ GENOM	PORADNIA GENETYCZNA I DIAGNOSTYKI PRENATALNEJ	RUDA ŚLĄSKA	1 MAJA 339	32 244 46 63
17	NZOZ BIODENT PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA	PORADNIA GINEKOLOGICZNA	SIEMIANOWICE	WRÓBLEWSKIEGO 67	32 229 01 40
18	NZOZ CENTRUM MEDYCZNE SANTE	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	SOSNOWIEC	ALEJA WOLNOŚCI 6	32 292 48 47
19	NZOZ SONOMED-I	PORADNIA PATOLOGII CIĄŻY	TYCHY	ALEJA NIEPODLEGŁOŚCI 45	728 813 759
20	SP SZPITAL KLINICZNY nr 1	PORADNIA GENETYCZNA I DIAGNOSTYKI PRENATALNEJ	ZABRZE	3 MAJA 13-15	32 370 45 07
21	NIEPUBLICZNY WIELOSPECJALISTYCZNY ZAKŁAD OPIEKI MEDYCZNEJ ZABRZAŃSKIE CENTRUM OPIEKI MEDYCZNEJ SALUBRIS	PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA	ZABRZE	WOLNOŚCI 338 B	32 370 22 96
22	NZOZ SONOMED	PORADNIA PATOLOGII CIĄŻY	ŻORY	CENTRALNA 23B/1	32 434 30 36
23	SPECJALISTYCZNY NZOZ ZDROWIE KOBIECY I DZIECKA	PRACOWNIA USG	ŻYWIEC	ALEJA PIŁSUDSKIEGO 50	33 860 26 50

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 9 GRUDNIA 2011 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU „GAZETY”!

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

Informacja ogólna
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 19 00
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 05

Biurowisko Skarg i Wniosków
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca
Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 00

Informacja dotycząca zasad wydawania Europejskiej
Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)
oraz dokumentów potrzebnych do jej otrzymania
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 18 87, 32 735 18 78, 32 735 18 72

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji)
kosztów leczenia poniesionych przez ubezpieczonych
w krajach UE/EFTA
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. (0048) 32 735 16 73, 32 735 15 67, 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia
poza granicami kraju
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 16 25, 32 735 16 73

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 22

Dział ds. Środków Pomocniczych
i Przedmiotów Ortopedycznych
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 56, 32 735 05 57

www.nfz-katowice.pl www.nfz.gov.pl